

znáno dávce z majetku předpisem Šu 62 zákona ze dne 8. dubna 1920, čís. 309 sb. z. a n. Právě z tohoto předpisu je vyvoditi, že jiným dávám, jimž zákon práva toho výslovně neuděluje, nelze přiznati přednostní právo zástavní.

Čís. 4160.

Při syndikátní žalobě, domáhající se náhrady škody jak na soudci, tak na státu, nejde o nedílné společenství v rozepři.

Zahájená rozepře není důvodem ku zamítnutí návrhu na vydání rozsudku pro zmeškání.

(Rozh. ze dne 17. září 1924, R II 311/24.)

V řízení o žalobě proti státu a třem soudcům dle zákona o syndikátním ručení dostavili se k prvému roku sice žalovaní soudci, nikoliv však zástupce státu. Návrh žalobce, by proti státu byl vydán rozsudek pro zmeškání, procesní soud první stolice (vrchní zemský soud v Brně) zamítl. **Důvody:** Návrh na vydání rozsudku pro zmeškání bylo zamítnouti z několika důvodů: Předně proto, poněvadž soud jest toho názoru, že žalovaný stát se spolužalovanými soudci tvoří nedílné společenství v rozepři ve smyslu Šu 14 c. ř. s. Poruší-li totiž soudce přestoupením úřední povinnosti právo, ručí za veškeru škodu, která z toho vzešla, dle Šu 1 zákona ze dne 12. července 1872 ř. zák. čís. 112 soudce jako hlavní dlužník a s ním stát podle tohoto zákona jako rukojmí a plátce; podá-li se žaloba zároveň na stát a na provinivšího se soudce, jak se to stalo v tomto případě, platí podle Šu 9 zákona to, co nařízeno v civilním řádu soudním o společenství v rozepři. V tomto zákoně není ovšem výslovně řečeno, že společenství v rozepři, o kterou jde, má účinky Šu 14 c. ř. s., než nutno přece uznati, že proti jsoucnosti nedílného společenství v rozepři nemluví ani to, že poškozený má podle tohoto zákona právo, pohledávati náhradu buď jen na provinivším se soudci nebo jen na státu nebo na obou, neboť civilní řád soudní nežádá, by v případě nedílného společenství v rozepři byla žaloba podána na všechny účastníky; nevádí tomu ani to, že závaznost obou žalovaných — eráru a soudce — prýští z různých právních důvodů (u státu z nařízení zákona, u soudce z domněle protiprávního jednání neb opomenutí); tato rozličnost právních důvodů jest však jenom zdánlivou, neboť podle předpisů zákona ručí stát jen tehdy, porušil-li soudce svou vinou povinnost svého úřadu, a ručení soudcovo má konečně původ také jenom v zákoně. Při tom dlužno uvážiti ještě toto: O nedílném společenství v rozepři lze mluvit jen tenkrát, je-li právnicky nemožno vynéstí různá rozhodnutí oproti jednotlivým společníkům. Není dobře myslitelné, že rozhodnutí v syndikátním sporu mohla by jinak dopadnouti proti soudci a jinak proti spolužalovanému státu; neboť buďto porušil soudce svou vinou přestoupením úřední povinnosti právo a způsobil tím straně škodu, pak ručí za následky stát právě tak jako soudce sám, anebo takové poškození nedalo se zjistit, pak neručí ani ten, ani onen. Stanovisku, které v této otázce zaujímá soud, nevádí konečně ani to,

že žalobci jest ponecháno na vůli, vzdáti se nároku oproti tomu kterému ze žalovaných, neboť, stalo-li se takové vzdání snad ve prospěch soudce, nemůže se tak státi na úkor státu, jehož postižního práva se nedotýká; ostatně lze úplně ponechati stranou otázku, zda erár musí či nemusí si dáti líbiti takovou disposici s předmětem sporu, kterouž jeho odpůrné ručení stává se primérním.

Kromě toho zamítl soud návrh na vydání rozsudku pro zmeškání, shledav, že o žalobním nároku byla již v jiném sporu rozepře zahájena a konečně, ježto shledal žalobu neopodstatněnou.

N e j v y š š í s o u d zrušil napadené usnesení a vrátil věc prvému soudu, by o návrhu znova rozhodl bez ohledu na uplatněné zamítací důvody.

D ů v o d y:

Neprávem má procesní soud v napadeném usnesení za to, že při syndikátní žalobě, již někdo domáhá se náhrady škody jak na soudcích tak i na státu, jde o společenství v rozepři mající účinky §u 14 c. ř. s. Zákon ze dne 12. července 1872, čís. 112 ř. zák. nepraví toho výslovně, ač připouští žalobu i proti státu jako rukojmí a plátcí, ale ani z toho nelze vyvoditi, že by účinky rozsudku vztahovaly se na všechny spolčeníky v rozepři. To platí zejména v tomto případě, kde je žalováno několik soudců, z nichž každý podle tvrzení žaloby dopustil se zavinění jiným způsobem. Nehledě k tomu, že žalobce může upustiti od žaloby vzhledem k některému z nich, anebo vzdáti se žalobního nároku, anebo že některý ze žalovaných může uznati žalobní nárok, může býti soudem uznáno i na zavinění jen některého z nich, takže ohledně každého žalovaného může dojiti k jinému rozsudku. Není proto právní poměr, vyplývající z uvedeného zákona, překážkou, by nebyl vydán rozsudek pro zmeškání proti některému ze spolužalovaných. Tím méně obстоjí ostatní důvody procesního soudu. Zahájení rozepře může míti jedině ten účinek, že žaloba musí býti odmítnuta (§ 233 c. ř. s.), nemůže však býti důvodem pro zamítnutí návrhu na vydání rozsudku pro zmeškání, čímž zůstává žaloba nevyřízena. Totéž platí i pro případ, že žaloba je pochybena, neboť k této okolnosti může soud přihlídnouti teprve při rozhodnutí o žalobě, jež děje se rozsudkem, při čemž uvažuje soud, zda anebo jak dalece je žaloba odůvodněna.

Čís. 4161.

Odpůrčí řád.

Za zákonných podmínek lze i mimo úpadek odporovati zajištění pravé pohledávky. Není třeba, by úmysl dlužníkův přímo směřoval ku zkrácení věřitele, nýbrž stačí vědomí dlužníka, že právním jednáním zkracuje věřitele. Není třeba, by fraudulentní úmysl dlužníkův vztahoval se právě na odporujícího věřitele, nýbrž stačí, vztahuje-li se vůbec na věřitele, ať určité nebo neurčité, přítomné neb i budoucí, na všechny nebo jen na některé.

(Rozh. ze dne 17. září 1924, Rv II 445/24.)